

Zaterdag 2 februari 1918 – ochtendeditie

Londen, 1 februari. Officieel avondbericht. Onder dekking van een dichte mist heeft de vijand gisteren een overval gedaan op een van onze posten in de nabijheid van de spoorweg Ieper-Staden. Enige van onze mannen worden vermist. Een andere vijandelijke afdeling, die vroeg in de afgelopen nacht poogde om onze stellingen ten westen van Geluvelde te naderen, werd na een gevecht teruggeworpen. Overdag hebben onze patrouilles verscheidene gevangenen van verschillende punten binnengebracht.

Gedurende de maand januari hebben wij 171 Duitse gevangenen gemaakt, waaronder vier officieren, en tevens zeven machinegeweren en drie loopgraafkanonnen genomen.

Londen, 1 februari. Officieel: Op 31 januari hebben onze marinevliegtuigen een bomaanval gedaan op het vliegpark en de opslagplaatsen van Engel. Er werden verscheidene treffers verkregen, waarbij branden uitbraken. Alle vliegtuigen zijn teruggekeerd.

Londen, 1 februari. Officieel: Dikke mist belette het vliegen, behalve twee of drie uur in de vroege ochtend. Toen waren onze toestellen, met de artillerie samenwerkend, enigszins aan de slag. Ze wierpen bommen op een vijandelijk vliegveld ten noorden van Tielt, alsmede op een munitieopslagplaats ten noordoosten van Kortrijk. Er werd niet gevochten.

Belgisch Kongo.

Havre, 1 februari. De Nord-Deutsche Allgemeine Zeitung van 18 januari II. bevatte onder de titel "economische plannen ten opzichte van Belgisch Kongo", een artikel, waarin werd gesproken over de bewering dat een gedeelte van Belgisch Kongo als onderpand aan

Engeland is gegeven. Het blad voegde hieraan toe, dat een officiële tegenspraak van deze bewering tot dusver nergens is verschenen.

De Belgische minister van koloniën, Renkin, die wij over dit onderwerp hebben geïnterviewd, verklaarde dat het bericht een dwaze fabel is. Het is waar dat Belgisch Kongo tijdens de oorlog een lening van 90 miljoen in Engeland heeft kunnen plaatsen, doch België heeft hiervoor geen pand moeten geven, noch in de vorm van gebied, geldelijke inkomsten of mijnen. Integendeel, Engeland heeft herhaaldelijk zijn hulp aan België beloofd om bij het sluiten van de vrede de ongeschondenheid van zijn koloniaal gebied te verzekeren. De fabel is officieel tegengesproken, zowel in de Duitse bladen, als in de Nieuwe Rotterdamse Courant van 28 januari 1917, evenals in de meeste andere onzijdige bladen en in die der geallieerden. Wat meer zegt, de Frankfurter Zeitung van 27 augustus 1917 heeft er op gezinspeeld.

De financiën van Kongo zijn volkomen gescheiden van die van België. Kongo dient echter in de behoeften van zijn economische ontwikkeling te voorzien. Deze ontwikkeling heeft door de oorlog onverwachte proporties aangenomen. Nooit heeft de markt van koloniale producten een dergelijke voorspoed gekend. Van dat moment af moest de Belgische kolonie een groter kapitaal in haar onderneming vastleggen dan ze tot dusver had gedaan, doch om van het Britse gouvernement de lening van 90 miljoen te krijgen, heeft ze geen enkel bijzonder pand behoeven te geven. Engeland heeft vertrouwen in de werkzaamheid en de goede werking van zijn lener. De lening wijst overigens niet op een benarde toestand, doch veeleer op de snelle industriële voorspoed.

Het artikel in de Norddeutsche bevat ook andere onjuistheden, namelijk dat de bevoorrading van Kongo van juli 1917 af aan de Verenigde Staten was toevertrouwd. Anderzijds zou er in Kasai een

Amerikaanse maatschappij zijn gevestigd om de diamantmijnen te exploiteren.

Kongo, dat evenals andere koloniën, verplicht is een deel van zijn bevoorrading van buitenaf te betrekken, doet zijn inkopen in de Verenigde Staten, zowel als in Frankrijk en Engeland, evenals dit in vreedstijd in België geschiedde, doch Kongo verkoopt zijn economische producten ook aan deze landen en zal dit steeds meer en meer doen.

De minister besloot aldus: Kongo, dat rijk en militair overwinnend is, is de Duitsers in Afrika een doorn in het oog. Aldus wordt de nijd der Duitse bladen verklaard, die in onjuiste berichten tot uiting komt.

Generaal Leman.

Havre, 1 februari. Generaal Leman is hedenochtend uit Zwitserland te Parijs aangekomen. Hij werd ontvangen door de Belgische gezant, baron de Coifier, als vertegenwoordiger van de regering, door kolonel Fourconail, als vertegenwoordiger van het ministerie van oorlog en door kolonel Molitor, die het ministerie van koloniën vertegenwoordigde.

Generaal Leman zal eerstdaags in het grote hoofdkwartier door koning Albert en de leden der regering worden ontvangen.

Uit de Vlaamse Beweging.

De schakeringen in het activisme.

Nu de "Raad van Vlaanderen" zijn besluit omtrent de zelfstandigheid van Vlaanderen wereldkundig heeft gemaakt, is hij geweldig in het gedrang gekomen doch niet alleen hij, ook het hele activisme heeft het nu duchtig te verantwoorden. Meer dan ooit wordt het daarbij

duidelijk hoe, over het algemeen, de denkbeelden over het streven en de samenstelling van het activisme troebel en zonder vaste omlijning zijn.

Men hoede zich voor al te vlug generaliseren. Wie niet revolutionair gezind is, kan het voortvarende in de Raad van Vlaanderen afkeuren, daarom moet nog geenszins zijn afkeuring een onherroepelijke veroordeling inhouden van de talrijke gematigde activisten, door hun meer vooruitstrevende strijdgenoten, de ultramontanen geheten. Dit kan blijken uit de verklaringen van zogenaamde "passieve" zijde, waarin alleen de Raad van Vlaanderen en zijn politiek streven veroordeeld worden.

Raad van Vlaanderen, en activisme: het is nog niet één. Het activistische blad De Eendracht legde onlangs hierop de nadruk in zijn nummer van 29 december II.: "het zou vanzelfsprekend zijn, dat het gezag van de Raad door alle activisten zou erkend worden. Ongelukkiglijk schijnt dit niet zo en het dient hier gezegd dat, zo de Vlaamse hervormingen niet beter vooruitgaan, de schuld niet ligt in het beleid van de raad, maar wel bij diegenen, die aan de raad hun steun onthouden."

Men heeft hier op het oog de activisten, die wel de vervlaamsing op de huidige dag, met behulp van de Duitsers, willen toepassen, doch ook verklaren, dat zij het herstel van België als de meest uitmuntende voorwaarde van de Vlaamse herwording beschouwen. Ze blijven vooralsnog getrouw aan hun verklaringen, afgelegd in het manifest betreffende het aanvaarden van de vervlaamsing der Gentse hogeschool. In dit manifest, de eerste openbare activistische daad van betekenis, spraken ze hun gehechtheid uit aan het Belgische vaderland en aan de koning, en niemand mag zich aanmatigen hun oprechtheid in twijfel te trekken. Trouwens er zijn onder hen

personen, wiens naam en verleden borg staan voor de eerlijkheid van hun bedoeling en de waarachtigheid van hun getuigenis.

De grondslag van hun activistische beginselen ontleent aan dit standvastig blijven heel wat stevigheid. Naar hun oordeel zijn de besluiten, door het Duits beheer in België ter vervlaamsing genomen, rechtsgeldige besluiten van een bevoegde overheid, gegrond op de conventie van Den Haag, die in België recht kreeg door de wet van 29 mei 1910. Ze beweren niet een gunst van de bezettende macht in ontvangst te nemen, doch alleen hun rechten. Ze gaan verder, en spreken het als hun innige overtuiging uit, dat hetgeen zij doen, ook in het belang van België gebeurt: aan de ene zijde omdat ze de ingewikkelde kwestie van de taalstrijd tot een gelukkige oplossing brengen, zo, dat België, bij het aanbreken van de vrede, voor een voldongen feit zal staan; aan de andere zijde, omdat zij België behoeden voor de invloed van buitenlandse politiek. Dit laatste kan ietwat paradoxaal lijken; uit een verslag omtrent de redevoering van Mr. A Henderickx, verschenen in het Vlaamse nieuws van 31 mei II., kan men opmaken, wat ermee bedoeld wordt: "Spreker haalt enige kernachtige volzinnen aan uit de rede van Lodewijk Dosfel, en uit een brief van zijn vriend Karel Heyndrickx, die onomstootbaar bewijst, dat, door een waarachtig sterk Vlaanderen te scheppen, wij voor Duitsland een waarborg bewerkstelligen, die elke gebiedsannexatie overbodig zou maken. Wij doen dus puik vaderlands werk en kunnen gerust het oordeel van de geschiedenis afwachten."

Hoe de gematigden, die op dit standpunt zijn blijven staan, zich de gang der zaken voorstellen, wanneer eenmaal België weer hersteld is, heeft de heer Dosfel, thans professor te Gent, op pakkende wijze voorgesteld:

"Wij zeggen met vertrouwen: "Laat koning en regering ten gepaste tijde handelen naar recht en omstandigheden, met het oog op wat zij

voor het heil van ons land houden. Wij handelen naar ons recht en naar de omstandigheden insgelijks, overeenkomstig hetgeen wij zodoende, helder klaar oordelen. God geve, dat zij bekrachtigen wat wij deden en dat, met zijn handen, die het zwaard der gerechtigheid dragen, onze wettige vorst eerstdaags de Belgische vlag zal uitsteken aan de gevel van onze Vlaamse hogeschool." (De eendracht, 23 oktober 1916.)

Aldus redeneren de meest gunstig bekende activisten. En hoewel men in de laatste tijd te weinig over hen mocht vernemen, meen ik toch te mogen zeggen, dat hun invloed niet te onderschatten is. Kan de Raad van Vlaanderen hen tot zijn politiek overhalen, dan zou daardoor zijn gehalte in niet geringe mate stijgen.

Zaterdag 2 februari 1918 – avondeditie

Londen, 2 februari. Officieel ochtendbericht. Een overrompeling, die de vijand ten noorden van Passendale beproefde, werd afgeslagen.

Londen, 1 februari. Officieel. Omtrent de middag van de 30^e hebben marinevliegtuigen een bomaanval gedaan op het vliegveld van Oostkamp. Op de drie groepen loods van het vliegveld zijn verscheidene bommen geworpen. Een loods van de zuidelijke groep werd rechtstreeks getroffen. Hij raakte in brand en er steeg een dichte rookkolom uit op. Ook twee rechtstreekse treffers op loods ten noordwesten van het dorp Oostkamp veroorzaakten brand. Er hadden luchtgevechten met vijandelijke strijdkrachten plaats, waarbij een vijandelijk toestel tot dalen werd gedwongen, zonder dat wij konden controleren wat er van werd. Tijdens de gebruikelijke verkenningen, is hetzelfde met twee vijandelijke toestellen gebeurd. Een van onze machines keerde niet terug.